

คุณสมบัติ และข้อจำกัดของสายพันธุ์อ้อยลูกผสม

อ้อยลูกผสมมีคุณสมบัติเด่นคือ ให้ผลผลิตสูง ทั้งน้ำหนักสด ค่าความหวานสูง แตกกอเก่ง ปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อม รวมถึงมีอายุเก็บเกี่ยวที่หลากหลายตามสายพันธุ์ หรือมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกันไป เช่น ความสูง การแตกกอ ซึ่งต้องเลือกให้เหมาะกับสภาพพื้นที่ปลูก

สำหรับสายพันธุ์อ้อยล่าสุดที่ สอน.หรือสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย นำเสนอคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ประกาศเป็นพันธุ์อ้อยส่งเสริมให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยนำไปปลูกในท้องที่โดยมีการนำชื่อขนมไทยมาตั้งเป็นชื่ออ้อยลูกผสม เพื่อให้เกษตรกรสามารถจำชื่อพันธุ์อ้อยได้ง่าย และแสดงถึงเอกลักษณ์ของขนมไทยที่มีรสชาติหวาน ซึ่งใช้น้ำตาลเป็นส่วนประกอบหลัก จนได้ชื่อมาจำนวน 6 สายพันธุ์ ได้แก่

1. พันธุ์ฝอยทอง (AA14224-028)
2. พันธุ์ทองเอก (CSB11-303)
3. พันธุ์ทองหยอด (CSB11-612)
4. พันธุ์ทองหยิบ (CSB11-615)
5. พันธุ์ทองม้วน (EA14340-038) และ
6. พันธุ์ทองชมพู (CA14227-002)

อ้อยลูกผสมทั้ง 6 สายพันธุ์มีลักษณะคุณสมบัติเด่น และข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป ดังนี้

1. อ้อยลูกผสมพันธุ์ "ฝอยทอง" เป็นอ้อยที่งอกเร็ว เจริญเติบโตเร็ว แตกกอดี มีจำนวนลำ 10-12 ลำต่อกอ หรือประมาณ 12,000-13,000 ลำต่อไร่ ให้ผลผลิตสูง เฉลี่ย 20 ตันต่อไร่ มีคุณภาพหวานสูง 12.5-13.5 C.C.S ทรงกอแคบ หักล้มง่าย ไร่ต่อไร่ดี มีความต้านทานต่อแมลงหีขาว ต้านทานปานกลางต่อโรคเหี่ยวเน่าแดง และโรคเส้ดำ เหมาะสมที่จะปลูกในที่ดอน ที่มีการระบายน้ำดี ดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย ไม่ควรนำไปปลูกในพื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขัง อ้อยลูกผสมพันธุ์นี้ มักพบอาการแพ้สารเคมีกำจัดวัชพืช จำพวกอะมิทริน ดังนั้น จึงควรหลีกเลี่ยงการใช้สารอะมิทรินในการฉีดพ่นกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก

2. อ้อยลูกผสมพันธุ์ "ทองเอก" เป็นอ้อยขนาดลำค่อนข้างใหญ่ ทรงกอแผ่เล็กน้อย ใบมีสีเขียวเข้ม แตกกอปานกลาง จำนวนลำ 9,500-10,000 ลำต่อไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 18-20 ตันต่อไร่ มีคุณภาพหวาน 13-14 C.C.S หักล้มง่าย ไร่ต่อไร่ดี มีความต้านทานปานกลางต่อโรคเหี่ยวเน่าแดง แต่อ่อนแอต่อโรคเส้ดำ จึงไม่ควรนำอ้อยพันธุ์นี้ไปปลูกในแปลงหรือพื้นที่ที่มีประวัติการระบาดของโรคเส้ดำ เหมาะสมที่จะปลูกในพื้นที่ราบลุ่ม ดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียว

3. อ้อยลูกผสมพันธุ์ "ทองหยอด" เป็นอ้อยขนาดลำปานกลาง ปล้องยาว ทรงกอแผ่ปานกลาง ใบชูตั้งปลายโค้งงอ มีการแตกอดี จำนวนลำ 10,000-12,000 ลำต่อไร่ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 18-20 ตันต่อไร่ มีคุณภาพหวาน 12-13 C.C.S หักล้มปานกลาง ไร่ต่อไร่ดี มีความต้านทานปานกลางต่อโรคเหี่ยวเน่าแดงและโรคเส้ดำ เหมาะสมที่จะปลูกในพื้นที่ราบที่สามารถให้น้ำเสริมในช่วงฤดูแล้งได้ ดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายถึงดินร่วนเหนียว อ้อยลูกผสมพันธุ์นี้ควรปลูกให้ลึกประมาณ 30 เซนติเมตร และเมื่ออ้อยย่างปล้องควรพรวนดินกลบโคน เพื่อไม่ให้อ้อยหักล้ม มีขนหลังกาบใบปานกลาง แต่จะหลุดร่วงไปเมื่ออ้อยมีอายุ 11-12 เดือน จึงเป็นอุปสรรคต่อการใช้แรงงานตัดพันธุ์บ้างเล็กน้อย

4. อ้อยลูกผสมพันธุ์ "ทองหยิบ" เป็นอ้อยที่มีการเจริญเติบโตปานกลาง ขนาดลำค่อนข้างใหญ่ ทรงใบชูตั้ง แต่มีการแตกกอ 5-6 ลำต่อกอ มีจำนวนลำ 9,000-10,000 ลำต่อไร่ ให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 16-18 ตันต่อไร่ มีคุณภาพหวาน 12-13 C.C.S ไว้ต่อได้ดี ทรงกอตั้งตรงจึงไม่หักล้ม มีความทนแล้งมากกว่าอ้อยลูกผสมพันธุ์อื่น จึงสามารถปลูกในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดี ดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียว มีความอ่อนแอปานกลางต่อโรคเหี่ยวเน่าแดง จึงไม่เหมาะสมที่จะนำไปปลูกในที่ลุ่มที่ยังมีน้ำ หรือในแปลงที่มีการระบายน้ำไม่ดี

5. อ้อยลูกผสมพันธุ์ "ทองม้วน" เป็นอ้อยที่มีการเจริญเติบโตปานกลาง ขนาดลำค่อนข้างใหญ่ ทรงกอแคบตั้งตรงจึงหักล้มยาก ลักษณะใบสั้นชี้ตั้งตรง มีการแตกกอ 9-10 ลำต่อกอหรือประมาณ 12,000-13,000 ลำต่อไร่ ให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 16-18 ตันต่อไร่ มีคุณภาพหวาน 12-13 C.C.S ไว้ต่อได้ดี ไม่ออกดอก มีความต้านทานปานกลางต่อแมลงหริ่งขาว ต้านทานปานกลางต่อโรคเหี่ยวเน่าแดง แต่อ่อนแอปานกลางต่อโรคเส้ดำ จึงเหมาะสมที่จะปลูกในพื้นที่ราบลุ่มมากกว่าพื้นที่ดอน ดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนถึงดินร่วนเหนียว อ้อยลูกผสมพันธุ์นี้เมื่อขาดน้ำจะแสดงอาการใบห่อม้วนและกลับเป็นปกติเมื่อได้รับน้ำเพียงพอ ในช่วงฝนตกชุกหรือมีความชื้นในอากาศสูง มักพบโรคยอดบิดหรือใบผูกที่มีเชื้อราเป็นสาเหตุ แต่ไม่ส่งผลทำให้ผลผลิตของอ้อยลดลง อาการดังกล่าวจะหายไปเมื่อสภาพอากาศแห้ง ไม่ควรใส่ปุ๋ยเคมีที่ไนโตรเจนสูง จำพวกยูเรียหรือแอมโมเนียมซัลเฟต ในขณะที่อ้อยแสดงอาการยอดบิดหรือใบผูก เพราะทำให้เชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคอื่นเข้าทำลายซ้ำได้ เช่น โรคเน่าคออ้อย

6. อ้อยลูกผสมพันธุ์ "ทองชมพู" เป็นอ้อยที่มีการเจริญเติบโตค่อนข้างเร็ว ขนาดลำปานกลาง ทรงกอแคบการหักล้มจึงน้อย ลักษณะใบค่อนข้างตั้งตรง ปลายใบโค้งและบิดเล็กน้อย มีการแตกกอดี 9-10 ลำต่อกอ หรือประมาณ 12,000-13,000 ลำต่อไร่ ให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 18-20 ตันต่อไร่ มีคุณภาพหวานสูง 12.5-13.5 C.C.S ไว้ต่อดี ในอ้อยต่อที่อยู่ในสภาพแปลงที่ดินมีความชื้นสูงหรือน้ำขังมักพบการออกดอก จึงเหมาะสมที่จะปลูกในพื้นที่ดอนที่มีการระบายน้ำดี ดินที่ใช้ปลูกควรเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย มีความต้านทานต่อแมลงหริ่งขาว มีความอ่อนแอต่อโรคเหี่ยวเน่าแดงและโรคใบขาว จึงไม่เหมาะสมที่จะนำไปปลูกในที่ลุ่มต่ำที่มีการระบายน้ำไม่ดี และพื้นที่ดินทรายจัดหรือพื้นที่ที่มีประวัติการทำลายของโรคใบขาว

หากเกษตรกรชาวไร่อ้อยหรือผู้สนใจท่านใดมีความประสงค์ที่จะสอบถามรายละเอียดของพันธุ์อ้อยลูกผสมเพิ่มเติมสามารถติดต่อไปยังศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายที่อยู่ใกล้บ้านได้เลยค่ะ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า อ้อยแต่ละสายพันธุ์ที่ผ่านการวิจัยพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ พร้อมทั้งผ่านกระบวนการคัดเลือกโดยการปลูกทดสอบในพื้นที่ปลูกอ้อยทั่วประเทศ เป็นระยะเวลามากกว่า 12 ปี จนได้การยืนยันรับรองด้วยข้อมูลทางสถิติของการทดลองแล้วว่า มีความโดดเด่นสามารถให้ผลผลิตและคุณภาพได้ในระดับที่ดี ทั้งยังเป็นสายพันธุ์ที่ต้องปลูกโดยมีเงื่อนไข เช่นสภาพดินที่เหมาะสม ระดับความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรู รวมถึงการตอบสนองต่อน้ำ ปุ๋ย ทั้งนี้เลยเป็นประเด็นที่มีความท้าทายสำหรับเกษตรกรชาวไร่อ้อย ที่จำเป็นต้องนำพันธุ์ไปทดลองปลูกในพื้นที่ของตนเอง แล้วประเมินว่าอ้อยสายพันธุ์ใดที่มีความเหมาะสมมากที่สุด ก่อนที่จะขยายเพิ่มปริมาณและปลูกขยายเพื่อนำส่งโรงงานน้ำตาล และขณะเดียวกันก็เป็นประเด็นที่ท้าทายสำหรับ สอน. ในการต้องวิจัย พัฒนาพร้อมทั้งปรับปรุงพันธุ์อ้อย ให้ได้สายพันธุ์อ้อยใหม่ ๆ ออกมาอย่างต่อเนื่อง และต้องเป็นสายพันธุ์ที่สามารถปรับตัวเข้ากับทุกสภาพพื้นที่ปลูก เพื่อให้เกษตรกรนำไปปลูกได้โดยไม่มีเงื่อนไขและข้อจำกัด

อย่างไรก็ตาม อ้อยแต่ละสายพันธุ์แม้จะผ่านการทดสอบมาแล้วมากกว่า 12 ปี เมื่อส่งเสริมไปสู่เกษตรกรแล้ว ก็อาจต้องใช้เวลาอีกเป็น 10 ปี กว่าที่อ้อยจะสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการยอมรับจากเกษตรกรชาวไร่อ้อยเป็นวงกว้าง ดังนั้น สิ่งที่ สอน. สามารถดำเนินการได้ คือการปรับปรุงพันธุ์ วิจัย พัฒนา และทดสอบพันธุ์อ้อย ในระดับพื้นที่ ทุกปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้อ้อยสายพันธุ์ใหม่ เป็นตัวเลือกและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยต่อไป